[2020] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਘਨਸ਼ਿਆਮ ਉਪਾਧਿਆਏ

ਬਨਾਮ

ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 70798/2020

ਵਿੱਚ

(2020 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 177)

19 ਅਗਸਤ, 2020

[ਸ. ਏ. ਬੋਬਡੇ, ਸੀ.ਜੇ.ਆਈ., ਏ.ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਪੁੱਛਗਿੱਛ:

ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ - ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ - 'ਵਿਕਾਸ ਦੂਬੇ' ਦੇ ਕਥਿਤ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ - ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ' ਅਤੇ 'ਪੱਖਪਾਤ' ਕਮਿਸ਼ਨ - ਆਯੋਜਿਤ: ਇਲਜ਼ਾਮ ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੀ - ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁੱਲ - ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇੱਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ ਹੈ - ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ - ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ

ਹੋਲਡ: 1.1. ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਲੇਖ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੱਚ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤਣੀ ਪਵੇਗੀ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ। ਅਖਬਾਰ ਆਈਟਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 6] [987- ਐੱਫ-ਜੀ]

ਕੁਸ਼ੁਮ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 180 : [2006] 3 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 462; ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਭਾਰਤ ਦਾ (2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 702 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ।

1.2 ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਉੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਹੀ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਦ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਾ ਭਰਾ ਹੈ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਆਈਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ. [ਪਾਰਾ 8-9][988-ਸੀ-ਈ]

1.3 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਪੇਸ਼ੇ ਜੋ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਇਆ ਹੈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਸ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਹਿਜ਼ 'ਤੇ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਹੋਣ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। [ਪੈਰਾ 14][989-H; 990-ਏ]

ਰਣਜੀਤ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1987) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 611 : [1988] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 512 - ਵੱਖਰਾ।

ਕੇ. ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਏਆਈਆਰ 1996 ਏਪੀ 62 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

2. ਅਦਾਲਤ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੀ ਹੈ ਕਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ, 1952 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਇਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਿਰਫ਼ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ। ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ . ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਏ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਰ ਏ ਤੱਥ ਖੋਜ ਅਭਿਆਸ. ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜੋ ਮੁੰਬਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਯੂ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਸਨ

ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਨਤਕ ਹੋਵੇਗੀ ਡੋਮੇਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਾ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਆਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ ਬੇਲੋੜੇ ਖਦਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। [ਪਾਰਾ 10 ਅਤੇ 15][988- ਐੱਫ-ਜੀ; 990-ਸੀ-ਈ]

ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ [1959] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 279; ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 608 : [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1; ਸ਼ਾਮ ਕਾਂਤ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਦਾ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ (1992) 2 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 521 - 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2006] 3 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 462	ਪੈਰਾ 6 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
(2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 702	ਪੈਰਾ 7 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1959] ਐਸਸੀਆਰ 279	ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
[1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 1	ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
(1992) 2 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 521	ਪੈਰਾ 10 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ
ਏਆਈਆਰ 1996 ਏਪੀ 62	ਪੈਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ
[1988] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 512	ਵੱਖਰਾ ਪੈਰਾ 15

ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ.ਐਮ.ਪੀ. 2020 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਅਪਰਾਧਿਕ) ਨੰਬਰ 177 ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ 70798/2020

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ

ਤੁਸ਼ਾਰ ਮਹਿਤਾ, ਐਸ.ਜੀ., ਕੇ.ਐਮ. ਨਟਰਾਜ, ਏ.ਐੱਸ.ਜੀ., ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵ ਨਾਥ ਤਿਲਹਾਰੀ, ਰਜਤ ਨਾਇਰ, ਕਨੂੰ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਪਰਨਾ ਭੱਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਪਮਾ ਨਗਨਗੋਮ, ਐਡਵ. ਲਈ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਵਿਅਕਤੀਗਤ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਆਰਡਰ

1. ਇਸ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਡਬਲਯੂ.ਪੀ.ਸੀ.ਆਰ.ਐਲ ਨੰਬਰ 177/2020 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਨਤਾ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੈਂਡਮਸ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਨੰ. 1 ਤੋਂ 3 ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਤਬਾਹੀ - ਵਿਕਾਸ ਦੂਬੇ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੀ. ਪਟੀਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦੂਬੇ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਉਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਗ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੱਠੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ. ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਹੈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂਚ ਟੀਮ ਗਠਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਇਨਕੁਆਰੀਜ਼ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਸ਼ੀਕਾਂਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਏ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਿਆ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਭਿਆਸ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ, ਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 22.07.2020 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਕਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਅਤੇ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਮੇਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਮਿਸ਼ਨ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

3. ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਤੁਰੰਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਫੁਟਕਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਐਸ.ਆਈ.ਟੀ

ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ. ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਤ ਪੱਖਪਾਤ, ਡਾ. ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ, ਮੈਂਬਰ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਐੱਸ ਨੇ 29.07.2020 ਦੀ "ਦਿ ਵਾਇਰ" ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਲੇਖ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

4. ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਾਗਜ਼

5. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਆਈ.ਏ. ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਨੰ.68207/2020 ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 67940/ 2020 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਗਠਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹੈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਗੁਪਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਨਾ ਸਮਝਦਿਆਂ, ਨੇ 28.07.2020 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਉਸੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਬਹੁਤ ਹੀ ਉਹੀ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਿਤ ਅਗਰਵਾਲ, ਕਾਨਪੁਰ ਜ਼ੋਨ ਦੇ ਆਈ.ਜੀ. ਅੱਗੇ, ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਡਾ. ਜਸਟਿਸ ਬੀ.ਐਸ. ਚੌਹਾਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਡਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ ਜੋ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਧਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਰਟੀਕਲ ਹੈ ਅਖਬਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ. 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੋ ਅਖਬਾਰ. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਚੌਕਸੀ ਵਰਤਣੀ ਪਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਖਬਾਰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਰੱਖੀ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਈਟਮ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ. ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕੁਸ਼ੁਮ ਲਤਾ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 180 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, “.... ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਖਬਾਰ

ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ। ਅਪ੍ਰਮਾਣਿਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ।

7. ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਰੋਹਿਤ ਪਾਂਡੇ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ (2005) 13 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 702 ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਸੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ ਦੋ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਹੋਰ ਤਸਦੀਕ ਬਿਨਾ ਅਖਬਾਰ ਰਿਪੋਰਟ.

8. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਸਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਤਰੀਕੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹਨ।

9. ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਭਰਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹੈ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਆਈਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਪੁਲਿਸ (ਕਾਨਪੁਰ ਰੇਂਜ) ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਹ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ.

10. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਜ਼ ਆਫ਼ ਇਨਕੁਆਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜਿਸਦਾ ਸੀ ਫੰਕਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਐਸ.ਆਰ. ਤੇਂਡੋਲਕਰ, 1959 ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਐਸਸੀਆਰ 279, ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1952 ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਜਾਂਚ ਕਰਨ, ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਕਰੋ। ਇਹ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ . ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਸੀ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ, (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 608. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਮ ਕਾਂਤ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ਼ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, 1992 ਸਪਲ. (2) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 521, ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ। ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੀ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਿਰਾਸਤੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ

ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ. ਪਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ.

11. ਕੇ. ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਏਆਈਆਰ 1996 ਏਪੀ 62, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਹਾਈਕੋਰਟ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰੀ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਐਕਟ, 1952. ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਵਿਆਜ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਪੱਖਪਾਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਅਯੋਗ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੱਜ, ਦੋ ਵਿਆਪਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, (i) ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ, ਅਤੇ (ii) ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੱਖਪਾਤ ਨਤੀਜਾ, ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਾਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੈਸੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਸੰਧੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੱਕ: "ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੱਖਪਾਤ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਿਰਣਾਇਕ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਝੁਕਾਅ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਪੱਖ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ"।

12. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇ. ਵਿਜੇ ਭਾਸਕਰ ਰੈੱਡੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ। ਇਸ ਲਈ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐੱਸ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਵਾਜਬ ਖਦਸ਼ਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, (i) ਠੋਸ, ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਰਹਿਤ ਅਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ (ii) ਅਦਾਲਤ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਸਨਕੀ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਕ ਸੰਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕੁਝ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜੱਜ ਦਾ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ।

13. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੱਖਪਾਤ

14. ਮੌਜੂਦ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜੋ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਆਇਆ ਹੈ

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ. ਇਸ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਿਰਫ਼ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ, ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ।

15. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਰਣਜੀਤ ਠਾਕੁਰ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਐਂਡ ਓਆਰਐਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ। (1987) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 611 ਤੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਪਾਰਟੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸਿੱਟਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਨੰ.4 ਪੱਖਪਾਤ ਵੱਲ ਅਗਵਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਪਰ ਇੱਕ ਤੱਥ-ਖੋਜ ਕਸਰਤ ਇੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਮੁੰਬਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਵਾਲ ਜੋ ਯੂ.ਪੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਐੱਸ ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਦੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਜਨਤਕ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਗੀ ਹੈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਲਈ, ਜਾਂਚ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ. ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬੇਲੋੜਾ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂਚ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ.

16. ਸਾਰੇ ਜੰਗਲੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਹੈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ. ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਪਟੀਸ਼ਨ/ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Pallav

PALLAV THAKUR ADVOCATE